

महसूल विभागांतर्गतच्या अधिसूचित सेवांचे Business Process Re-engineering करण्याकरिता तज्ञ व्यक्तींचा अभ्यास गट नेमणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग,

शासन परिपत्रक क्रमांक : संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.२४/म-६,

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दि. ०३ मे, २०२४

शासन परिपत्रक:-

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या प्रभावी अंमलबजावणी संदर्भात मा.मुख्य आयुक्त, राज्य सेवा हक्क आयोग यांच्या अध्यक्षतेखाली महसूल विभागासोबत झालेल्या बैठकीमध्ये अधिसूचित सेवांबाबत Business Process Re-engineering करण्याकरिता तज्ञ व्यक्तींचा अभ्यासगट नेमण्याबाबत निर्देश देण्यात आले होते. तरी सदर निर्देशास अनुसरून महसूल उपविभागातील महसूल, भूमी अभिलेख आणि नोंदणी व मुद्रांक या कार्यालयातील अधिसूचित सेवांबाबत Business Process Re-engineering करण्याकरिता खालीलप्रमाणे तज्ञ व्यक्तींचा अभ्यासगट नेमण्यात येत आहे.

अ.क्र.	अधिकार्यांचे पदनाम	पद
१.	विभागीय आयुक्त, कोकण	अध्यक्ष
२.	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमी अभिलेख (म.रा.), पुणे	सदस्य
३.	नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य	सदस्य
४.	प्रकल्प अधिकारी, महाआयटी	सदस्य
५.	उपायुक्त (सामान्य), विभागीय आयुक्त, कोकण	सदस्य सचिव

२. अभ्यास गटाची कार्यक्षमता खालीलप्रमाणे असेल :-

१. अधिसूचित सेवा नागरिकांना अधिक सुलभतेने पुरविण्याच्या दृष्टिने प्रक्रिया सुलभ व सुरळीत करण्याबाबत BPR करणे.
२. Common application form तयार करणे.
३. Digi-Locker शी सेवा संलग्न करण्यासाठी कार्यपध्दती विकसित करणे.
४. अधिसूचित सेवांबाबत अभिलेख जतन करण्याबाबत कालावधी निश्चित करणे.

३. अहवाल सादर करण्यासाठी कालावधी :-

उपरोक्त अभ्यास गटानी आपला अहवाल तीन महिन्यात शासनास सादर करावा.

शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.२४/म-६,

४. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२४०५०३९६५४३४३४९९ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

SHAMA
GANPAT ANUSE

Digitally signed by SHAMA GANPAT ANUSE
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA,
ou=REVENUE AND FOREST DEPARTMENT,
2.5.4.20=1e274a58c41b2682c2622297a29148b77ce0b2bdf1
e6b2594b62df2dbf2211ef, postalCode=400032,
st=Maharashtra,
serialNumber=3AF54865D5E172985B36DCCCF70119ADFE0
F2EC0636C3CCB2B7AEA11AC11EB04, cn=SHAMA GANPAT
ANUSE
Date: 2024.05.03 17:07:30 +05'30'

(शमा अनुसे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- (१) मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- (२) आयुक्त, राज्य सेवा हक्क आयोग, नवीन प्रशासकीय भवन, ७ वा मजला, मुंबई
- (३) अपर मुख्य सचिव (महसूल, मुद्रांक शुल्क व नोंदणी), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- (४) विभागीय आयुक्त, कोकण
- (५) जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख (म.रा.), पुणे
- (६) नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य
- (७) संचालक, माहिती तंत्रज्ञान, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- (८) संचालक, महाआयटी, मुंबई
- (९) राज्य सूचना अधिकारी, राष्ट्रीय सूचना केंद्र (NIC), ११ वा मजला, नवीन प्रशासकीय भवन, मुंबई
- (१०) सहसचिव (म-६), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- (११) सर्व सहसचिव/उपसचिव, महसूल विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- (१२) निवडनस्ती (म-६)

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम २०१५ अन्वये अधिसूचित करण्यात आलेल्या सेवा

अ.क्र.	अधिसूचित सेवेचे नाव	अधिसूचित सेवेची नियत कालमर्यादा	देण्यात येणा-या सेवा ऑनलाईन / ऑफलाईन
१	२	३	४
१	वय, राष्ट्रीय आणि अधिवास प्रमाणपत्र	१५	ऑनलाईन सेवा
२	जातीचे प्रमाणपत्र	२१	ऑनलाईन सेवा
३	उत्पन्न प्रमाणपत्र	१५	ऑनलाईन सेवा
४	नॉन क्रिमिलेयर प्रमाणपत्र	२१	ऑनलाईन सेवा
५	तात्पुरता रहिवास प्रमाणपत्र	७	ऑनलाईन सेवा
६	ज्येष्ठ नागरीक प्रमाणपत्र	७	ऑनलाईन सेवा
७	ऐपतीचा दाखला	२१	ऑनलाईन सेवा
८	अल्प भुधारक दाखले	१५	ऑनलाईन सेवा
९	प्रतिज्ञापत्र साक्षांकित करणे	१	ऑनलाईन सेवा
१०	सांस्कृतिक कार्यक्रम परवाना	७	ऑनलाईन सेवा
११	अधिकार अभिलेखाची प्रमाणित प्रत	७	ऑनलाईन सेवा
१२	भुमीहीन शेतमजुर असल्याचा दाखला	१५	ऑनलाईन सेवा
१३	शेतकरी असल्याचा दाखला	१५	ऑनलाईन सेवा
१४	डोंगरदुर्गम क्षेत्रात राहत असल्याचे प्रमाणपत्र	७	ऑनलाईन सेवा
१५	उदयोजकांना महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता १९६६ च्या कलम ४४ अ च्या तरतुदीनुसार परस्पर औदयोगिक वापर सुरू करणे शक्य व्हावे त्या करिता आवश्यक अधिकृत माहिती तातडीने उपलब्ध करून देणे.	३०	ऑनलाईन सेवा
१६	औदयोगिक प्रयोजनार्थ जमिन खोदण्याची परवानगी (गौण खनिज उत्खनन)	३०	ऑनलाईन सेवा
१७	औदयोगिक प्रयोजनार्थ जमीन वापरण्याकामी बिगर अधिसूचित वृक्ष तोड परवानगी	३०	ऑनलाईन सेवा
१८	प्रकल्पग्रस्त प्रमाणपत्र	२१	ऑफलाईन सेवा
१९	शैक्षणिक कामासाठी प्रकल्पग्रस्त प्रमाणपत्र	१५	ऑफलाईन सेवा
२०	लाभक्षेत्रातील ८ एकरा खालील जमिन विक्रीस नाहरकत दाखला	२१	ऑफलाईन सेवा
२१	लाभक्षेत्रातील ८ एकरा वरील जमिन विक्रीस नाहरकत दाखला	३०	ऑफलाईन सेवा
२२	शिधापत्रिकेवर नाव दाखल करणे	१५	ऑफलाईन सेवा
२३	शिधापत्रिकेवर नाव कमी करणे	१५	ऑफलाईन सेवा
२४	केरोसिन परवाना नुतनीकरण	२१	ऑफलाईन सेवा
२५	स्वस्त धान्य दुकान परवाना नुतनीकरण	२१	ऑफलाईन सेवा
२६	फटाका परवाना नुतनीकरण	१५	ऑफलाईन सेवा
२७	शस्त्र परवाना नुतनीकरण	१५	ऑफलाईन सेवा
२८	केबल परवाना नुतनीकरण	१५	ऑफलाईन सेवा
२९	व्हिडीओ खेळगृह परवाना नुतनीकरण	१५	ऑफलाईन सेवा
३०	सिनेमा गृह परवाना नुतनीकरण	१५	ऑफलाईन सेवा

३१	अभिलेख नक्कल देणे(मंडळ अधिकारी कार्यालय)	७	ऑफलाईन सेवा
३२	अभिलेख कक्षातून नक्कल देणे (उपविभागीय अधिकारी कार्यालय)	७	ऑफलाईन सेवा
३३	७/१२, ८ अ व फेरफार ची ऑनलाईन प्रत पुरविणे	५	ऑफलाईन सेवा
३४	तलाठी यांचेकडे सादर अर्जाप्रमाणे ऑनलाईन फेरफार घेणे	२	ऑफलाईन सेवा
३५	नागरिकांकडून प्राप्त नोंदणीकृत दस्ताची फेरफार नोंद घेणे	७	ऑफलाईन सेवा
३६	ई-फेरफार आज्ञावलीत भरलेल्या नोंदीची नोटीस तयार करणे	७	ऑफलाईन सेवा
३७	ई-फेरफार आज्ञावलीत नोटीस बजावणेबाबत शेरा भरणे	७	ऑफलाईन सेवा
३८	ई-फेरफार आज्ञावलीत मंडळ अधिकारी यांनी प्रमाणिकरणासाठी उपलब्ध नोंदीवर निर्णय घेणे	७	ऑफलाईन सेवा
३९	राष्ट्रीय कुटुंब लाभ योजना मंजूरी आदेश	३०	ऑफलाईन सेवा
४०	इंदिरा गांधी राष्ट्रीय वृद्धापकाळ निवृत्तीवेतन योजना	९०	ऑफलाईन सेवा
४१	इंदिरा गांधी राष्ट्रीय विधवा निवृत्तीवेतन योजना	९०	ऑफलाईन सेवा
४२	इंदिरा गांधी राष्ट्रीय अपंग निवृत्तीवेतन योजना	९०	ऑफलाईन सेवा
४३	संजय गांधी निराधार अनुदान योजना	३०	ऑफलाईन सेवा
४४	श्रावणबाळ सेवा राज्य निवृत्ती वेतन योजना	३०	ऑफलाईन सेवा
४५	३०%महिला आरक्षण दाखला देणे	१५	ऑफलाईन सेवा
४६	कुंभार समाजाकरीता ओळखपत्र	७	ऑफलाईन सेवा
४७	जातपडताळणी कामी आलेल्या कागदपत्रावर अभिलेख कक्षामार्फत सत्यता पडताळणी करून सदर कागदपत्रे इकडील कार्यालयामार्फत देण्यात आले बाबत पत्र देणे	१५	ऑफलाईन सेवा
४८	मयत शासकिय /निमशासकिय कर्मचारी यांचे वारसांना निवृत्ती नंतरचे लाभ /बँकखात्यातील / विमा रक्कम मिळणेकामी वारस दाखला देणे.	१५	ऑफलाईन सेवा
४९	शासकिय कर्मचारी यांचे स्थायित्व प्रमाणपत्र देणे (तलाठी)	१५	ऑफलाईन सेवा
५०	बिनशेती वापराकरीता सनद निर्गमीत करणे. (परिशिष्ट क)	३०	ऑफलाईन सेवा
	बिनशेती वापराकरीता सनद निर्गमीत करणे. (परिशिष्ट ब)		ऑफलाईन सेवा
	बिनशेती वापराकरीता सनद निर्गमीत करणे. (परिशिष्ट अ)		ऑफलाईन सेवा
५१	जनगणनेच्या आधारे अनु.जाती/अनु.जमाती लोकसंख्या/ गावाची लोकसंख्या प्रमाणपत्र देणे	२	ऑफलाईन सेवा
५२	इतर व्यक्तीच्या मालकीच्या जमिनीतून शासनाने परवानगी दिलेल्या पाण्यासाठी, पाट बांधण्यासाठी परवानगी देणे. (म.ज.म.अधी. १९६६ चे कलम ४९ व त्या खालील म.ज.म. (पाण्याचे पाट बांधणे) नियम १९६९)	९०	ऑफलाईन सेवा
५३	हददोवरून रस्त्यांचा अधिकार महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ चे कलम १४३	९०	ऑफलाईन सेवा
५४	बांधकाम परवाना अ-वर्ग-१ गावे (सर्व नाहरकत प्राप्त अर्जावर)	३०	ऑफलाईन सेवा
५५	बांधकाम परवाना ब-वर्ग-२ गावे (सर्व नाहरकत प्राप्त अर्जावर)	३०	ऑफलाईन सेवा
५६	धारण जमिनीचे विभाजन (महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ चे कलम ८५ अन्वये)	६०	ऑफलाईन सेवा
५७	भूसंपादन दाखला / ना-हरकत दाखला देणे	३०	ऑफलाईन सेवा
५८	वृक्षतोड परवानगी (अधिसूचित वृक्षा व्यतिरीक्त)	३०	ऑफलाईन सेवा

५९	पाणी उचलण्याचा दाखला (विमा अधिसूचित नदया व साठे)महाराष्ट्र जमिन महसूल अधिनियम १९६६ चे कलम ७० व त्याखालील महाराष्ट्र जमीन महसूल (पाणी वापरण्याची परवानगी) नियम १९६९	१५	ऑफलाईन सेवा
६०	पोलीस पाटील मुदतवाढ	३०	ऑफलाईन सेवा
६१	शेतधर परवानगी महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ चे कलम ४१ (३)	३०	ऑफलाईन सेवा
६२	भारतीय दंड संहिता चे कलम १७४ नुसार आकस्मिक मृत्यू प्रकरणे (नोटीस बजावणी झाल्यानंतर)	६०	ऑफलाईन सेवा
६३	तलाठी रजा रोखीकरण	१५	ऑफलाईन सेवा
६४	विविध प्रकारच्या राज्यातील कलावंतांना शासनस्तरावर दिलेल्या मानधनाकरीता प्रस्तावावर शिफारस कामी साक्षात्कृत करणे	७	ऑफलाईन सेवा
६५	भोगवटा प्रमाणपत्र देणे- वर्ग-१	३०	ऑफलाईन सेवा
६६	भोगवटा प्रमाणपत्र देणे- वर्ग-२	३०	ऑफलाईन सेवा
६७	महाराष्ट्र जमिन महसूल (जमिनीच्या वापरावर निर्बंध) नियम १९६८ चा २ (२) पोटखराब वर्ग अ संदर्भात कार्यवाही	६०	ऑफलाईन सेवा
६८	महात्मा फुले आरोग्य योजनेसाठी पुरवठा विभागाचे प्रमाणपत्र घेणे	७	ऑफलाईन सेवा
६९	मुंबई कुळवहिवाट अधिनियम कलम -३२. एम प्रमाणपत्र निर्गमित करणे	१५	ऑफलाईन सेवा
७०	कर्मचारी वेतन दाखला	७	ऑफलाईन सेवा
७१	विटभट्टी परवानगी	१५	ऑफलाईन सेवा
७२	सेवा पुस्तक नोंदी अदयावतीकरण	१५	ऑफलाईन सेवा
७३	भविष्य निर्वाह निधी मधून रक्कम मिळणेचे आदेश निर्गमित करणे	३०	ऑफलाईन सेवा
७४	शेतकरी आत्महत्या घडल्यास तालुकास्तरीय समितीचा संयुक्त स्वाक्षरी अहवाल जिल्हास्तरीय समितीकडे सादर करणे	१५	ऑफलाईन सेवा
७५	शेतकरी आत्महत्या प्रकरण (मदत) जिल्हाधिकारी यांचे अंतिम आदेशानंतर शासकीय मदत वाटप करणे	८	ऑफलाईन सेवा
७६	नैसर्गिक आपत्तीमुळे मयत व्यक्तींचे वारसांना शासकिय मदत देणे (तहसील स्तरावर)	१५	ऑफलाईन सेवा
७७	नैसर्गिक आपत्तीमुळे मयत जनावरांचे मालकांना शासकिय मदत देणे (तहसील स्तरावर)	१५	ऑफलाईन सेवा
७८	मा. दिवाणी न्यायालयाकडून वाटप व दरखास्त प्रकरणात दिवाणी प्रक्रीया संहिता कलम ५४ प्रमाणे मोजणी व वाटप करण्यासाठी आदेश पारित करणे व ताबा देणे (मोजणी झाल्यानंतर)	९०	ऑफलाईन सेवा
७९	मतदार यादीत नांव समाविष्ट करणे	४५	ऑफलाईन सेवा
८०	मतदार यादीतील तपशिल दुरुस्ती करणे	४५	ऑफलाईन सेवा
८१	मतदार यादीतील नाव एका भागातून त्याच्या मतदार संघातील दुसऱ्या भागात स्थलांतरीत करणे	४५	ऑफलाईन सेवा
८२	मतदार यादीतील नांव कमी करणे	४५	ऑफलाईन सेवा
८३	अल्पबंचत एजंसीचे नुतनीकरण करणे (MPKBY/NSC)	३०	ऑफलाईन सेवा
८४	अधिकारी/कर्मचारी यांचे वैद्यकीय देयक	३०	ऑफलाईन सेवा
८५	काम मागणी	१५	ऑफलाईन सेवा
८६	भू-संपादन प्रकरणातील कोर्ट फी रिफंड	१५	ऑफलाईन सेवा

८७	आदिवासी व्यक्तींची जमिन आदिवासी व्यक्तीस विक्री करणेकामी परवानगी देणे. म.ज.म.अधिनियम १९६६ चे कलम ३६(२)	९०	ऑफलाईन सेवा
८८	आदिवासी जमिन बिगर आदिवासीस विक्री करणेकामी शासनाकडून मंजूरी मिळालेनंतर अटी व शर्तीची पूर्तता केलेनंतर परवानगी देणे. म.ज.म. अधिनियम १९६६ चे कलम ३६-अ	९०	ऑफलाईन सेवा
८९	इनाम-६ ब च्या जमिनीस विक्री परवानगी देणे	९०	ऑफलाईन सेवा
९०	अतिरीक्त जमीनीस (सिलींग अॅक्ट २९ नुसार) विक्री परवानगी देणे	९०	ऑफलाईन सेवा
९१	वरील प्रमाणे अ.क्र.५७ ते ६० हरकत अर्जावर निर्णय घेणे	९०	ऑफलाईन सेवा
९२	सुधारीत सेवांतर्गत आश्वसित प्रगती योजना	आदेश झाल्यापासून ६० दिवसांचे आत	ऑफलाईन सेवा
९३	रजा रोखीकरण जिल्हाधिकारी कार्यालय व तहसिलदार कार्यालयाचे आस्थापनेवरील गट अ ते गट ड संवर्गातील अधिकारी / कर्मचारी / शिपाई	३०	ऑफलाईन सेवा
	रजा रोखीकरण उपविभागीय कार्यालयांचे आस्थापनेवरील तलाठी व शिपाई संवर्गातील कर्मचारी	३०	ऑफलाईन सेवा
९४	ना-देय प्रमाणपत्र (विभागीय चौकशी/ शासकीय बाकी येणे)	३०	ऑफलाईन सेवा
९५	स्वेच्छा सेवानिवृत्ती मंजूरीबाबत	अर्ज दिल्यापासून ९० दिवसांच्या आत	ऑफलाईन सेवा
९६	कायमस्वरूपी फटाका विक्री परवाना ना हरकत दाखला देणे	३०	ऑफलाईन सेवा
९७	पेट्रोलियम पदार्थ अ/ब चा भूमिगत साठा करणेकामी ना-हरकत प्रमाणपत्र	३०	ऑफलाईन सेवा
९८	विस्फोटक पदार्थांचा साठा/वापर/विक्री करण्यासाठी नाहरकत दाखला	३०	ऑफलाईन सेवा